

ISBE 2023 SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

ISBE international
symposium on
BUSINESS &
ECONOMICS

**ISBE 2023
SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK,
Uluslararası İşletme ve
İktisat Sempozyumu**

Gazi
KİTAPÇEVİ

Özet Kitapçık

**ISBE 2023 –SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK
ULUSLARARASI İŞLETME VE
İKTİSAT SEMPOZYUMU
ÖZET KİTAPÇIK**

**ISBE 2023 –SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK
ULUSLARARASI İŞLETME VE
İKTİSAT SEMPOZYUMU
ÖZET KİTAPÇIK**

**Editörler: Figen ZAFİF
Ayşegül Nurbanu KÖROĞLU**

“En İyi
Akademi, Bir
Kitaplıktır.”

ISBE 2023 –SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK, ULUSLARARASI İŞLETME VE İKTİSAT SEMPOZYUMU ÖZET KİTAPÇIK

Editörler:

Figen ZAİF

Ayşegül Nurbanu KÖROĞLU

© Gazi Kitabevi Tic. Ltd. Şti.

Bu kitabın Türkiye'deki her türlü yayın hakkı Gazi Kitabevi Tic. Ltd. Şti'ne aittir, tüm hakları saklıdır. Kitabın tamamı veya bir kısmı 5846 sayılı yasanın hükümlerine göre, kitabı yayınlayan firmanın ve yazarlarının önceden izni olmadan elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemiyle çoğaltılamaz, yayınlanamaz, depolanamaz.

e - ISBN •978-625-365-494-8

1. Baskı • Aralık, Ankara 2023

Dizgi/Mizanpaj • Gazi Kitabevi

Kapak Tasarımı • Gazi Kitabevi

Gazi Kitabevi Tic. Ltd. Şti. Yayıncı

Serti İka No: 44884

Merkez
📍 Bahçelievler Mah. 53. Sok. No: 29 Çankaya/ANKARA
☎ 0.312 223 77 73 - 0.312 223 77 17
📞 0.544 225 37 38
📠 0.312 215 14 50
🌐 www.gazikitabevi.com.tr
✉ info@gazikitabevi.com.tr

Sosyal Medya
📘 gazikitabevi
📺 gazikitabevi
📺 gazikitabevi

Sempozyum Düzenleme Komitesi

Prof. Dr. Belgin AYDINTAN (Sempozyum Başkanı)

Prof. Dr. Aydın KARAPINAR

Prof. Dr. Figen ZAİF

Doç. Dr. Oğuzhan YAVUZ

Doç. Dr. Zülfi Umut ÖZKARA

Dr. Öğr. Üyesi Abdülkadir KÖROĞLU

Dr. Öğr. Üyesi Şahnaz KOÇOĞLU

Dr. Öğr. Üyesi Tuba TOKUÇOĞLU YUMUŞAK

Dr. Öğr. Üyesi Tuğçe ŞİMŞEK

Arş. Gör. Dr. Burcu ZENGİN

Arş. Gör. Ayşegül Nurbanu KÖROĞLU

Katkı Sağlayan Lisans Öğrencileri

Begüm Ecem KIRAY (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi; İşletme (İngilizce) Bölümü)

Buse ÖZENER (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi; İşletme (İngilizce) Bölümü)

Hilal GÖCÜM (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi; İşletme (İngilizce) Bölümü)

R. Çisem ÇATALBAŞ (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi; İşletme (İngilizce) Bölümü)

Oğuzhan DELİBAŞ (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi; İşletme (İngilizce) Bölümü)

Bilim Komitesi

- Prof. Dr. Aykut Göksel (AHBV University, Turkey)
- Prof. Dr. Belgin Aydıntan (AHBV University, Turkey)
- Prof. Dr. Bige Aşkun (Marmara University, Turkey)
- Prof. Dr. Bülent AKBABA (Gazi University, Turkey)
- Prof. Dr. Fernando Polo Garrido (Universitat Politècnica de València, Spain)
- Prof. Dr. Francisca Blasco Lopez (Universidad Complutense de Madrid, Spain)
- Prof. Dr. Hakan Koç (AHBV University, Turkey)
- Prof. Dr. Hafez Abdo (University of Nottingham, Britain)
- Prof. Dr. İrfan Yazıcıoğlu (AHBV University, Turkey)
- Prof. Dr. Julide Öcal Yıldırım (TED University, Turkey)
- Prof. Dr. Li Qing (Quangdong Institute of International Studies)
- Prof. Dr. Marino Bonaiuto (Sapienza University of Rome, Italy)
- Prof. Dr. Mehmet Baha Karan (Hacettepe University, Turkey)
- Prof. Dr. Metin Kamil Ercan (AHBV University, Turkey)
- Prof. Dr. Murat Atan (AHBV University, Turkey)
- Prof. Dr. Ramazan Pars Sahbaz (AHBV University, Turkey)
- Prof. Dr. Ramazan Sarı (Middle East Technical University, Turkey)
- Prof. Dr. Senem Besler (Anadolu University, Turkey)
- Prof. Dr. Sezer Korkmaz (AHBV University, Turkey)
- Prof. Dr. Uğur Soytaş (Middle East Technical University, Turkey)
- Prof. Dr. Türkel Kaya Bensghir (AHBV University, Turkey)

- Doç. Dr. Adil Oran (Middle East Technical University, Turkey)
- Doç. Dr. Asuman Atilla (AHBV University, Turkey)
- Doç. Dr. Ayşe Yıldız (AHBV University, Turkey)
- Doç. Dr. Burcu Fazlıoğlu (TOBB ETU, Turkey)
- Doç. Dr. Ceyhun Çağlar Kılınç (Akdeniz University, Turkey)
- Doç. Dr. Deniz Kantur (Bilgi University, Turkey)
- Doç. Dr. Duygu Eren (Nevsehir Hacı Bektas Veli University, Turkey)
- Doç. Dr. Esin Cakan (University of New Haven, USA)
- Doç. Dr. Evren Güçer (Gazi University, Turkey)
- Doç. Dr. Hiqmet Kamberaj (International Balkan University, Macedonia)
- Doç. Dr. İsmail Sahin (Gazi University, Turkey)
- Doç. Dr. Janset Ozen Aytemur (Akdeniz University, Turkey)
- Doç. Dr. Julian Nowag (Lund University, Sweden)
- Doç. Dr. Korhan Karacaoğlu (Nev.Hacı Bektas Veli University, Turkey)
- Doç. Dr. Oğuzhan Yavuz (AHBV University, Turkey)
- Doç. Dr. Şener ŞENTÜRK (Ondokuz Mayıs University, Turkey)
- Dr. Öğr. Üyesi Abdulkadir Koroglu (AHBV University, Turkey)
- Dr. Öğr. Üyesi Burze Yasar (TED University, Turkey)
- Dr. Öğr. Üyesi Emir Özeren (Dokuz Eylul University, Turkey)
- Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin Boz (Akdeniz University, Turkey)
- Dr. Öğr. Üyesi Monika Bolek (University of Lodz, Poland)
- Dr. Öğr. Üyesi T. Fahri Çakmak (Zonguldak Bulent Ecevit University, Turkey)
- Dr. Öğr. Üyesi Ramazan Eren (Akdeniz University, Turkey)
- Dr. Alper Altunçekiç (Gazi University, Turkey)

Onur Komitesi

Prof. Dr. Fernando Polo Garrido (Universitat Politècnica de València, Spain)

Prof. Dr. Francisca Blasco Lopez (Universidad Complutense de Madrid, Spain)

Prof. Dr. Hafez Abdo (University of Nottingham, Britain)

Prof. Dr. İrfan Yazıcıoğlu (AHBV University, Turkey)

Prof. Dr. Marino Bonaiuto (Sapienza University of Rome, Italy)

Prof. Dr. John TRAXLER (Universtiy of Woelverhampton, Britain)

Doç. Dr. Aiheng Zhang (Quangdong Institute of International Studies)

Doç. Dr. Esin Cakan (University of New Haven, USA)

Doç. Dr. Julian Nowag (Lund University, Sweden)

Doç. Dr. Violeta Madjova (International Balkan University, Macedonia)

Doç. Dr. Monika Bolek (University of Lodz, Poland)

İÇİNDEKİLER

Sempozyum Düzenleme Komitesi.....	V
Bilim Komitesi.....	VI
Onur Komitesi.....	VIII
İçindekiler.....	XI
ISBE 2023 Açılış Konuşması.....	XIII

Algılanan kurumsal sosyal sorumluluğun ve boyutlarının psikolojik sahiplenme üzerindeki etkileri1

The effects of perceived corporate social responsibility and its dimensions on psychological ownership.....2

Ayşe Gözde İyicil, Aynur Taş, Zülfi Umut Özkara

Havacılıkta teknostres öğrenen örgüt ilişkisinin sürdürülebilirlik açısından incelenmesi.....4

Investigation of the relationship with technostress learning organization in hunting in terms of sustainability.....5

Emrah Erdem, Alptekin Sökmen

Vizyoner liderlik ve sürdürülebilirlik.....6

Visionary leadership and sustainability.....7

Serap Göral

İSO 500'e giren tekstil şirketlerinin sürdürülebilirlik politikalarında toplumsal pazarlamanın yansımaları: Sürdürülebilirlik raporları üzerinden içerik analizi.....8

Reflections of social marketing in the sustainability policies of ISO500 textile companies: A content analysis of sustainability reporting.....9

Fatmanur Yılmaz

Kurumsal sosyal sorumluluk ile müşteri sadakati arasındaki ilişki: Olumlu duygu durumunun aracılık etkisi.....11

Relationship between corporate social responsibility and customer loyalty: The mediating effect of positive affect.....12

Aynur Taş, Zülfi Umut Özkara

Yeşil pazarlama mı, yeşil aklama mı? : Yeşil ve sürdürülebilir turizm üzerine fenomenolojik bir çalışma.....14

Green marketing or greenwashing?: A phenomenological study on green and sustainable tourism.....15

Züleyha GÖKÇE

Entegre raporlamanın kavramsal çerçevesi ve entegre raporlama konusunda BİST100 ve FTSE100 analizi.....17

Conceptual framework of integrated reporting and BIST100 and FTSE100 analysis on integrated reporting.....18

Burcu Sarıtaş

Sürdürülebilir olmaya değer mi? : Otomotiv sektörü üzerinde bir inceleme.....19

Does it worth being sustainable?: The case of the automotive Sector.....20

Burcu Dinçergök, Burak Pirgaip

Sürdürülebilirlik raporlarının GRI standartlarına uyum düzeyi: BİST sürdürülebilirlik endeksi uygulaması.....21

Determining the compliance level of sustainability reports with GRI standards: BIST sustainability index application.....22

Ayşegül Nurbanu Köroğlu, Nesil İşbil, Figen Zaif

A stratified sampling approach towards opportunity equality and sustainability.....24

Fırsat eşitliğine ve sürdürülebilirliğe yönelik bir katmanlı örnekleme yaklaşımı25

Mustafa Mehmet Bayar

Concrete strength prediction, feature importance and sustainability.....26

Beton dayanım testi tahmini, girdilerin tahmin gücü payları ve sürdürülebilirlik politikaları.....27

Irmak Uzun Bayar

Döngüsel ekonomi ile iklim değişikliği arasındaki ilişki.....28

The relationship between circular economy and climate change.....29

Oğuzhan Yavuz

Karayolu yük taşımacılığı alanında sürdürülebilirlik.....30

Sustainability in the road freight field.....31

Muhammed Külal Holoğlu, Behiye Beğendik.

Küresel sürdürülebilir rekabet gücü, çevresel performans ve yenilenebilir enerji arzı arasındaki ilişkinin incelenmesi.....33

Examining the relationship between global sustainable competitiveness, environmental performance and renewable energy supply.....34

Özge Dinç Cavlak

Sustainability: The analysis of “Solar Storms” by Linda Hogan in the perspective of ecocritical and ecofeminist approaches.....36

Sürdürülebilirlik: Linda Hogan’ın “Solar Storms” adlı eserinde ekofeminist ve ekokritik bakış açılarını keşfetmek.....37

Gamze Ar

Sürdürülebilirlik kapsamında Türkiye ve dünyada yenilenebilir enerji uygulamaları.....38

Renewable energy applications in Türkiye and the world with the scope of sustainability.....39

Serdar Özözen

ISBE 2023 Kapanış Konuşması.....41

ISBE 2023 Açılış Konuşması

Değerli katılımcılar,

Bu sene dördüncüsünü düzenlediğimiz ve konusu “Sürdürülebilirlik” olan IS-BE 2023 sempozyumuna hoş geldiniz. Öncelikle sempozyuma gösterdiğiniz ilgiden dolayı siz değerli katılımcılara, etkinliğin düzenlenmesinde emeği geçen hocalarımıza ve katkıda bulunan ekip arkadaşlarımıza çok teşekkür ederiz.

Sempozyumun amacı uluslararası platformda bilimsel tabanlı teorik ve uygulamalı araştırmaları, yeni fikirleri ve deneyimleri sizlerle paylaşabilmektir. Kısa bir hatırlatma yapmak gerekirse, ilk sempozyumumuz 4-5 Haziran 2020 tarihinde yapılmıştı ve konumuz “Dijitalleşme” idi. İkinci sempozyumumuz 7-8 Nisan 2021 yılında yapıldı ve “Covid-19 Salgını Döneminde Ekonomik, Sosyal ve Davranışsal Mücadeleler” tartışıldı. Üçüncü sempozyumumuz 14-15 Eylül 2022 tarihinde “Siber Güvenlik” başlığı altında gerçekleştirildi. Bu dönem konumuz ise “Sürdürülebilirlik”tir. Bizi güncel ve önemli olan bu konuya yönlendiren sebepleri şu şekilde açıklayabiliriz:

Gerek bireysel düzeyde gerekse işletmeler düzeyinde başarının, tecrübenin ve öğrenmenin temel anahtarı yerine getirilen ve getirilecek olan görev ve faaliyetlerde sürekliliğin sağlanabilmesidir. Küreselleşmenin etkisiyle birlikte sermayenin özgürleşmesi, artan dünya nüfusuna paralel olarak sanayileşmenin hızlanması, doğal kaynakların daha hızlı, kontrolsüz ve bir bakıma acımasızca kullanılması, kısa döneme yönelik rant arayışları, doğal çevrenin yok edilmesi tehlikesi, birçok endişeyi beraberinde getirmiş ve tüm toplumları çözümler bulma yolunda örgütlenmeye yönlendirmiştir. 20. yüzyılın sonlarında dünya kaynaklarından olabildiğince yararlanmayı öngören tüketime dayalı dünya görüşü, yerini bu kaynakların korunmasını savunan sürdürülebilir bir dünya görüşüne bırakmıştır. Sürdürülebilirlik aslında tahrip edici gidişata

bir dur demek olup; doğal kaynakların daha kontrollü bir şekilde kullanımını sağlamayı ve doğaya verilen zararı minimuma, hatta sıfıra indirmeyi amaçlayan bir felsefedir. Sürdürülebilirlik, isminden de anlaşılacağı üzere tüm dünyada bütün canlıların ve beraberinde işletmelerin de sürekli var olabilmelerini sağlamayı amaçlamaktadır. Diğer bir ifade ile nihai hedef, bugünkü yaşam konforumuzdan ödün vermeden ve gelecek kuşakların da en az bizim kadar istifade edebileceği, kaynaklarını kontrollü bir şekilde kullanabileceği, içinde sağlıklı ve mutlu yaşayabileceği bir dünya inşa etmektedir. Makro düzeyde sürdürülebilirlik tartışmasında temel hedef, insan ihtiyaçlarının sürekli karşılanmasıdır. Bu düşüncüyü işletme düzeyine taşıdığımızda “kurumsal sürdürülebilirlik”, bir işletmenin imkanlardan ödün vermeksizin hisse sahipleri, çalışanlar, müşteriler, baskı grupları ve çeşitli topluluklardan oluşan doğrudan ya da dolaylı paydaşlarının gereksinimlerinin karşılanması olarak tanımlanabilir. Bu hedefe ulaşmak için, işletmelerin ekonomik, sosyal ve çevresel sermaye tabanını muhafaza ederek sürdürülebilirliği sağlamaları gerekmektedir. Bu açıdan kurumsal sürdürülebilirliğin üç anahtar unsuru mevcuttur. Bunlar: Ekonomik, ekolojik ve sosyal unsurların entegrasyonu, uzun vadeli bakış açısının kazanılması ve sermayenin değil gelirin tüketilmesidir. Bu uğurda yapılacak her çaba ve çalışmanın doğa ile uyumlu olması esastır. Bireysel ve kurumsal düzeydeki hiçbir çalışma, ayakta kalma mücadelesi ve rekabet çabası, doğanın dengesinin bozulmasına sebebiyet vermemeli; aksine bu dengenin kalıcı olmasına doğrudan veya dolaylı olarak katkıda bulunmalıdır. Ancak konuya sadece sürdürülebilirliğe yol gösteren ve onu ölçebilecek bir kritere dönüştüren “ekolojik verimlilik” açısından bakmak yeterli değildir. Bu nedenle işletmelerin ekonomik, ekolojik ve sosyal açılardan bir bütün olarak sürdürülebilir olması esastır. Kaynakların rasyonel yönetimi ile gelecek nesillere yaşanabilecek doğal, fiziki ve sosyal çevre bırakılması sürdürülebilir kalkınmanın temelini oluşturmaktadır. Sürdürülebilirliğin sağlanması ekonomik, sosyal ve çevresel politikaların birlikte ele alınıp uygulanmasını zorunlu kılmaktadır. Sürdürülebilir bir kalkınma şimdi ve gelecekte, yakında ve uzakta hem çevresel hem de insani gelişme ve sistemleri kapsmalıdır. Bu anlamda sürdürülebilirlik, sosyal yeterliliği içermek üzere çevresel verimliliğin de ötesine geçmektedir. Başlangıçta çevresel bir sorumluluk olarak değerlendirilen

sürdürülebilirlik, günümüz toplumunda aktif olarak faaliyet gösteren tüm birey ve örgütlerin taşıması gereken çevresel, ekonomik ve sosyal sorumluluklar bütünü olarak kabul edilmektedir. Toplumun sürdürülebilirlik doğrultusundaki talepleri, işletmeler ile girdikleri ekonomik etkileşimlere yansımaktadır. Başarı kriterlerinin temel tamamlayıcısı ve işletmelerin ihtiyaç duyduğu tüm kaynakların nihai sahibi olan toplumun bu talepleri, hem kısa hem de uzun vadede işletmeler üzerinde yeni ve önemli bir rekabet baskısı yaratmaktadır. Günümüzde işletmeler birbirleriyle sadece ekonomik boyutta değil sosyal kabul anlamında da rekabet etmek durumundadırlar. Bu noktada işletmelerin toplumda artan rolleri, sürdürülebilir kalkınmaya yönelik sorumluluklarını artırmış ve bu sorumlulukların kurumsallaştırılarak devamını zorunlu hale getirmiştir. İşletmelerin, toplumsal ve çevresel hedeflerini gerçekleştirmeden, iktisadi hedeflerine ulaşmalarını beklemek doğru olmayacaktır. Yalnızca ekonomik sürdürülebilirliğe odaklanmak kısa vadede işletmelere başarı getirse bile, uzun vadede ekonomik, ekolojik ve sosyal boyutların eşzamanlı olarak karşılanmasını gerektirecektir. Bütün bu tartışmalar ışığında sürdürülebilirlik kavramı ve anlayışının işletmelerin gündemine kaçınılmaz bir şekilde girdiğini görüyoruz. Hızlı ve baş döndürücü bir değişim ve rekabet ortamında çalışmaların odak noktasında sürdürülebilirlik yer almaktadır. Çalışanına, hissedarına, müşterisine, topluma ve diğer tüm paydaşlarına katma değer yaratmayan bir işletmenin varlığını sürdürebilmesi ve geleceğe taşıyabilmesi mümkün değildir. Ayrıca sürdürülebilir kalkınma taahhüdünün gerçekleşmesinde de işletmelere önemli sorumluluklar düşmektedir. İşletmeler, eşitlikçi ve müreffeh bir dünya yaratma sözünün en önemli aktörleridir. Özellikle küreselleşmeyle birlikte, işletmelerin toplumdaki etki alanlarında ve rollerinde artışa paralel olarak sürdürülebilir kalkınmaya yönelik sorumlulukları da her geçen gün artış göstermektedir. Doğal sermayenin aşırı tüketimi ve bunun sonucunda ortaya çıkan çevresel bozulmalar, bize sürdürülebilir kalkınmanın işletmeler üzerindeki etkisini çok daha iyi anlatabilmektedir. Şu noktaya dikkat çekmeliyim ki, bugünün rekabet ortamında işletmelerin uzun süre ayakta kalabilmelerini ve yaşamlarını devam ettirebilmelerini yalnızca kısa vadeli ekonomik göstergelere bakarak değerlendirmek doğru olamayacaktır. Bunun yanında dikkate alınması gereken çevresel ve sosyal göstergeler

de işletme performansının belirleyicisi durumundadır. Ayrıca işletmelerin belirli faaliyet kollarında başarılı olmaları, sürekli başarılı olacaklarının bir göstergesi değildir. Önemli olan tüm başarı göstergelerinde sürekliliğin sağlanabilmesidir. Sürdürülebilirlik, işletmelerin sadece kendi içsel faktörlerini değil, onu etkileyen bütün dışsal faktörleri ve bunların değerlendirilmesini içeren son derece önemli bir göstergedir. Bunlar, kısa vadeli ya da büyük ölçüde ilgili dönemi temsil eden kriterler olmayıp, uzun vadeli ve daha kapsamlı çerçeve sunan ölçütlerdir. İşte bu nedenle işletmelerin kendilerine uzun vadede değer sağlayacak bu göstergelere yatırım yapmaları gerekmektedir. Buradan hareketle sürdürülebilirlik konusunun işletmenin tüm uzmanlık alanlarından ele alınmasının ve tartışılmasının önemini görüyoruz. Bu sebeple birazdan başlayacak ve yarın devam edecek olan sempozyumumuzda çeşitli bilim dallarından katılımcılarımızın yapmış oldukları değerli çalışmalarını dinlemek üzere sözü onlara bırakacağız. Her yıl olduğu gibi bu yıl da aynı heyecanla siz katılımcı ve dinleyicileri aramızda görmekten mutlu olacağımızı ve onur duyacağımızı belirtmek isterim. Sözlerime son verirken hepinizi saygı ve sevgi ile selamlar, başarılar dilerim.

5 Haziran 2023

Prof. Dr. Belgin Aydınant

Sempozyum Başkanı

Algılanan kurumsal sosyal sorumluluğun ve boyutlarının psikolojik sahiplenme üzerindeki etkileri

Ayşe Gözde İyicil^a, Aynur Taş^b, Zülfi Umut Özkara^c

^a Doç. Dr., Ufuk Üniversitesi, İ.İ.B.F., İşletme Bölümü, 06805, Ankara, TÜRKİYE. E-posta: gozde.iyicil@ufuk.edu.tr. ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-2386-1025>

^b Dr. Öğr. Üyesi, Hakkari Üniversitesi, İ.İ.B.F., İşletme Bölümü, 30000, Hakkari, TÜRKİYE. E-posta: aynurtas@hakkari.edu.tr. ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6810-8358>

^c Doç. Dr., Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Finansal Bilimler Fakültesi, Finans ve Bankacılık Bölümü, 06560, Ankara, TÜRKİYE. E-posta: umut.ozkara@hbv.edu.tr. ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-5031-808X>

ÖZ

Modern bakış açısına göre; işletmelerin temel amacı sürdürülebilirlik yani sürekliliktir. Ayrıca sürekliliğin gerçekleştirilmesinde kurumsal sosyal sorumluluk (KSS) günümüz işletmelerinde hayati bir öneme sahiptir. Bu çalışmada; algılanan KSS ve boyutları ile psikolojik sahiplenme arasındaki ilişkiler incelenmiştir. Araştırmanın veri seti; Ankara'daki bir vakıf üniversitesinde çalışan akademisyenlerden elde edilen 117 anketten oluşmaktadır. Araştırmanın veri girişi ve analizi "SPSS 24" istatistiksel paket programı kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmada; "açımlayıcı faktör", "iç tutarlılık", "Pearson korelasyon" ve "basit doğrusal regresyon" analizleri yapılmıştır. Çalışmaya katılanlar bakımından analiz sonuçlarına göre; algılanan KSS ve onun (ekonomik, yasal, etik ve hayırsever sorumluluk) boyutları ile psikolojik sahiplenme arasında anlamlı ve pozitif yönlü ikili ilişkiler bulunmaktadır. Ayrıca KSS ve boyutları, psikolojik sahiplenmeyi anlamlı ve pozitif bir şekilde etkilemektedir. Çalışmanın araştırma sonuçları modeldeki değişkenlerin işlevsel tanımlarından hareketle şu şekilde de açıklanabilir: Akademisyenlerin çalıştıkları üniversitenin "ekonomik", "yasal", "etik" ve "hayırsever" sorumluluklarını yerine getirdiğine dair algılarının kuvvetlenmesi durumunda, bu akademisyenler psikolojik

olarak üniversitelerini daha güçlü bir şekilde sahiplenmektedir. Literatüre göre; psikolojik sahiplenme örgüte katkı sağlayan bir değişkendir. O halde, bu çalışma çerçevesinde; akademisyenlerin güçlenen KSS algısının psikolojik sahiplenme üzerindeki olumlu etkisi yoluyla psikolojik sahiplenmenin üniversiteye katkılarını artırmanın mümkün olduğu sonucuna ulaşılmaktadır.

Anahtar kelimeler: Kurumsal sosyal sorumluluk, kurumsal sosyal sorumluluk boyutları, psikolojik sahiplenme, sürdürülebilirlik (süreklilik)

The effects of perceived corporate social responsibility and its dimensions on psychological ownership

ABSTRACT

According to the modern perspective, the main purpose of businesses is sustainability. This perspective means that corporate social responsibility (CSR) has a vital importance in the realization of sustainability in today's businesses. This study investigated the relations between perceived CSR and its sub-dimensions, and psychological ownership. Dataset of the study consisted of 117 questionnaires gathered from academic personnel at a private university in Ankara, Turkey. Data input and analysis of the research were done with "SPSS 24" software program. "Exploratory factor", "internal consistency", "Pearson correlation", and "simple linear regression" analyses were employed in this study. In terms of participants the results prove that significant and positive bivariate relations between perceived CSR and its "economic", "legal", "ethical" and "discretionary/philanthropic" responsibility dimensions, and psychological ownership exist. Also, perceived CSR and its dimensions have significant and positive effects on psychological ownership. Based on the functional definitions of the variables in the model, the research results of the study can also be explained as follows: If the perception of the academicians that

the university, they work for, fulfills its economic, legal, ethical and philanthropic responsibilities enhances, these academicians psychologically own their universities in a stronger way. According to the literature, psychological ownership is a variable that contributes to the organization. Therefore, in this study, it is concluded that it is possible to increase the contributions of psychological ownership to the university through the positive effect of academicians' enhanced perception of CSR on psychological ownership.

Keywords: Corporate social responsibility, dimensions of corporate social responsibility, psychological ownership, sustainability

Havacılıkta teknostres öğrenen örgüt ilişkisinin sürdürülebilirlik açısından incelenmesi

Emrah Erdem^a, Alptekin Sökmen^b

^a *Doktorant, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İşletme Ana Bilim Dalı, Yönetim ve Organizasyon Bilim Dalı, Ankara, TÜRKİYE. E-posta: emrherdm@hotmail.com. ORCID ID: 0000-0002-4321-7096*

^b *Prof. Dr., Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, İİBF, Ankara, TÜRKİYE. E-posta: alptekin.sokmen@hby.edu.tr. ORCID ID:0000-0002-5162-0918*

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, havacılık sektöründe faaliyet gösteren uçak bakım personelinin maruz kaldığı teknostresin, öğrenen örgüt ile ilişkisi ve bu ilişkinin sürdürülebilirlik açısından incelenmesidir. Teknostres kavramının hayatımız içine nüfus etmesi ve alanda yapılmış çalışmaların az olması sebebiyle; özellikle havacılık örgüt yapısının önemli bir parçası olan uçak bakım personelinin devamlı olarak teknoloji temelli strese maruz kalmasında öğrenen örgüt yapısının kurulması ile bu etkinin azaltılması yönünde herhangi katkısının olup olmayacağı incelenmesi ve bu etkide sürdürülebilirlik kazandırılmasının belirlenmesi yönüyle, literatüre önemli katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir. Bu çalışma ulusal ve uluslararası literatürde daha önce çalışılmamış olması nedeniyle özgün bir çalışma olduğu değerlendirilmektedir. Çalışmada literatür taraması yapılmış ve nitel araştırma tekniği ile hazırlanmıştır. Teknolojinin etkisiyle hızlı bir şekilde gelişen ve değişimi içinde barındıran havacılık sektöründe; öğrenen örgüt kültürünün oluşturulması ve sürdürülebilirlik anlayışı içinde sürekli kılınması ile teknostresin olumsuz etkilerinin bertaraf edilebileceği değerlendirilmektedir.

Anahtar kelimeler: Havacılık, teknostres, öğrenen örgüt, sürdürülebilirlik.

Investigation of the relationship with technostress learning organization in hunting in terms of sustainability

ABSTRACT

The aim of this study is to examine the relationship between the technostress experienced by the aircraft maintenance personnel operating in the aviation sector and the learning organization and this relationship in terms of sustainability. Due to the penetration of the concept of technostress into our lives and the scarcity of studies in the field; It is considered that it will make a significant contribution to the literature in terms of examining whether there will be any contribution to reduce this effect by establishing a learning organization structure in the continuous exposure of aircraft maintenance personnel, which is an important part of the aviation organizational structure, to technology-based stress, and to determine whether this effect will be sustainable. This study is considered to be an original study since it has not been studied before in national and international literature. In the study, literature review was made and it was prepared with qualitative research technique. In the aviation sector, which develops rapidly with the effect of technology and includes change; It is evaluated that the negative effects of technostress can be eliminated by creating a learning organizational culture and making it permanent within the understanding of sustainability.

Keywords: Aviation, technostress, learning organization, sustainability.

Vizyoner liderlik ve sürdürülebilirlik

Serap GÖRAL*

**Doktora Öğrencisi, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Lisans Üstü Eğitim Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı, Ankara, Türkiye. E-posta: goral.serap@hbv.edu.tr. ORCID ID: 0000-0002-4249-6745*

ÖZ

Küreselleşmenin sonucu artan rekabet ortamı ve hızlı değişim işletmeleri yeni arayışlara değişim ve dönüşüme itmektedir. Bu durum değişen beklentilere paralel olarak liderlik yaklaşımlarında da değişime neden olmaktadır. İçinde bulunduğumuz zaman itibariyle günümüz liderlerinin geleceği bugünden görebilme ve değişen şartlara örgütlerini hızlı bir şekilde adapte edebilmeleri beklenmektedir. Bu beklentiye gelecek nesillere daha yaşanılabilir bir çevre bırakabilme sorumluluğu da eklendiğinde, bunu en iyi yapabilecek olan sürdürülebilirlik açısından da vizyoner liderlerdir. Bu çalışmada vizyoner liderlik ve sürdürülebilirlik konusu literatür incelemesi şeklinde ele alınmıştır. Yapılan literatür taramasına dayalı olarak vizyoner liderliğin örgütlerin amaçlarına ulaşmasında ve sürdürülebilirlik açısından rekabet avantajı elde etmelerinde önemli bir unsur olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar kelimeler: Liderlik, vizyoner liderlik, sürdürülebilirlik.

Visionary leadership and sustainability

ABSTRACT

Increasing competitive environment and rapid change as a result of globalization push businesses to seek new changes and transformations. This situation causes changes in leadership approaches in parallel with changing expectations. As of the time we live in, today's leaders are expected to be able to see the future today and adapt their organizations to changing conditions quickly. When the responsibility of leaving a more livable environment for future generations is added to this expectation, it is the visionary leaders who can do this best in terms of sustainability. In this study, visionary leadership and sustainability are discussed in the form of a literature review. Based on the literature review, it was concluded that visionary leadership is an important element in achieving the goals of organizations and gaining competitive advantage in terms of sustainability.

Keywords: Leadership, visionary leadership, sustainability.

İSO 500'e giren tekstil şirketlerinin sürdürülebilirlik politikalarında toplumsal pazarlamanın yansımaları: Sürdürülebilirlik raporları üzerinden içerik analizi

Fatmanur Yılmaz*

*Öğr. Gör., Bayburt Üniversitesi Adalet MYO, Mülkiyet Koruma ve Güvenlik Bölümü, Merkez, Bayburt, TÜRKİYE. E-posta: fatmanuryilmaz@bayburt.edu.tr. ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6496-2028>

ÖZ

Küreselleşen dünyada rekabet üstünlüğü sağlamak işletmeler için artık yeterli değildir. Sadece karlı bir işletme olmak ise işletmelerin ana amacı olan topluma hizmet etmek amacını karşılamamaktadır. Sürdürülebilir bir işletme olmak ve tüketici bağlılığını yüksek tutmak için işletmelerin toplumun sosyal problemlerine de eğilmesi, stratejik üstünlük sağlayabilmeleri için ana şartlardan biri haline gelmiştir. Bu bağlamda topluma sosyal değer yaratırken aynı zamanda karlılığı da destekleyen sosyal ve toplumsal girişimler haylice önemlidir. Bu çalışmada işletmelerin sürdürülebilirlik politikaları ve uygulamaları toplumsal pazarlama perspektifinden değerlendirilmesi amacı ile yürütülmüştür. Çalışma, Türkiye'de faaliyet gösteren ilk 500 sanayi kuruluşu listesinde (İSO500) yer alan şirket **ünvanlarında** “Tekstil” ibaresi yer alan firmalar üzerinde gerçekleştirilmiştir. Listede “tekstil ibaresini **ünvanlarında** bulunduran 37 şirket (35 aş., 2 ltd.) bulunmakta olup, bu şirketlerin web siteleri incelenmiş olup çalışma sadece sürdürülebilirlik raporu olan ve web sitelerinde bu raporu yayınlamış olan 6 tekstil firması üzerinde yürütülmüştür. Bu tekstil firmalarının öncelikli olarak Türkçe web siteleri ve Türkçe web sitelerinden yönlendirme bulunan ana web siteleri hazırlanan araştırma soruları ve anahtar kelimeler çerçevesinde “içerik analizi” yöntemiyle incelenmiştir. İçerik analizi, araştırma amaçları doğrultusunda sistematik bir biçimde toplanan verilerin, frekans ve yüzde gibi niceliksel hale dönüştürülmesinde kullanılmaktadır. Araştırma soruları ve anahtar kelimeler doğrultusunda 6 tekstil firmasının sürdürülebilirlik raporları Toplumsal Pazarlamanın alt bileşenleri olan Amaca Yönelik

Pazarlama, Kurumsal Hayırseverlik, Sosyal Amaç Teşvikleri, Kurumsal Sosyal Pazarlama, Toplum Gönüllüğü, Sosyal Açından Sorumluluk Taşıyan Uygulamalar başlıkları altında incelenmiştir. Çalışma sonucunda 6 şirketin 3'ünün satışların ve/veya karın bir bölümününun bağışı yolu ile amaca yönelik pazarlama faaliyetlerinde bulunduğu; hiçbir şirketin doğrudan bağış ile kurumsal hayırseverlik faaliyetinde bulunmadığı; 6 şirketinde bağış toplama, farkındalık çalışmaları, gönüllüleri destekleme çalışmaları ve para dışı yardım ile sosyal amaç teşviklerinde bulunduğu; yine 6 şirketin tamamının halk sağlığı, çevre ve toplum refahına yönelik davranış değişikliğini destekleyen çalışmaları ile kurumsal sosyal pazarlama faaliyetlerinde bulunduğu; toplum gönüllülüğüne yönelik çalışmaların sadece 3 şirkette uygulandığı ve kurumsal sosyal sorumluluk çalışmalarına yönelik verilerin sadece 1 şirketin sürdürülebilirlik raporlarında yer almadığı sonucuna ulaşılmıştır. Çalışma verilerine göre şirketler bağış ve/veya doğrudan hayırseverlik faaliyetleri yerine toplumda davranış değişikliği oluşturabilecek potansiyelleri olan sosyal amaç teşvikleri, kurumsal sosyal pazarlama ve sosyal açıdan sorumluluk taşıyan uygulamalar gibi toplumsal pazarlama faaliyetlerine daha fazla yer vermektedirler.

Anahtar kelimeler: Toplumsal pazarlama, sürdürülebilirlik, toplum odaklılık

Reflections of social marketing in the sustainability policies of ISO500 textile companies: A content analysis of sustainability reporting

ABSTRACT

In a globalizing world, it is no longer enough for businesses to achieve competitive advantage. Simply being a profitable business does not meet the main purpose of businesses, which is to serve the society. In order to be a sustainable business and to keep consumer loyalty high, it has become one of the main conditions for businesses

to address the social problems of society and to achieve strategic superiority. In this context, social and community initiatives that support profitability while creating social value for society are very important. This study was conducted to evaluate the sustainability policies and practices of businesses from a social marketing perspective. The study was carried out on the companies in the list of the top 500 industrial enterprises operating in Turkey (ISO500), which include the phrase “Textile” in their company titles. There are 37 companies (35 a.ş., 2 ltd.) on the list that have the word “textile” in their titles, the websites of these companies were examined and the study was conducted only on 6 textile companies that have a sustainability report and have published this report on their websites. Primarily Turkish websites of these textile companies and their main websites with redirection from Turkish websites were analyzed by “content analysis” method within the framework of the prepared research questions and keywords. Content analysis is the process of analyzing the data collected in a systematic manner in line with the research objectives by using quantitative data such as frequencies and percentages.

Keywords: Societal marketing, sustainability, community orientation

Kurumsal sosyal sorumluluk ile müşteri sadakati arasındaki ilişki: Olumlu duygu durumunun aracılık etkisi

Aynur Taş^a, Zülfi Umut Özkara^b

^aDr. Öğr. Üyesi, Hakkari Üniversitesi, İ.İ.B.F., İşletme Bölümü, 30000, Hakkari, TÜRKİYE. E-posta: aynurtas@hakkari.edu.tr. ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6810-8358>

^bDoç. Dr., Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Finansal Bilimler Fakültesi, Finans ve Bankacılık Bölümü, 06560, Ankara, TÜRKİYE. E-posta: umut.ozkara@hbv.edu.tr. ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-5031-808X>

ÖZ

Günümüzde işletmelerin sürekliliğinin yani sürdürülebilirliğinin sağlanmasında; işletmelerin başlıca paydaşları arasında yer alan müşterilerin kurumsal sosyal sorumluluk (KSS) algısı büyük bir öneme sahiptir. Bu çalışmada; müşterilerin KSS algısı, onların olumlu duygu durumu ve sadakati arasındaki ilişkiler incelenmiştir. Araştırmanın veri seti; Ankara'daki banka müşterilerinden elde edilen 549 anketten oluşmaktadır. Araştırmanın veri girişi için "SPSS 24" istatistiksel paket programı kullanılmıştır. Elde edilen veriler; "SPSS 24" ve "AMOS 24" istatistiksel paket programlarıyla analiz edilmiştir. Bu çalışmada; "bütün bir yapıda doğrulayıcı faktör", "iç tutarlılık (Cronbach alfa)", "birleşik güvenilirlik", "birleşim geçerliliği", "ayrışım geçerliliği", "Pearson korelasyon", "birinci/ikinci yapısal eşitlik modellemesi" ve "interaktif ortamda Sobel testi" analizleri yapılmıştır. Çalışmaya katılanlar bakımından analiz sonuçlarına göre; müşterilerin KSS algısı onların olumlu duygu durumunu, olumlu duygu durumu da müşteri sadakatini anlamlı ve pozitif bir şekilde doğrudan etkilemektedir. Ayrıca algılanan KSS müşteri sadakatini hem doğrudan hem de olumlu duygu durumu üzerinden dolaylı olarak anlamlı ve pozitif bir şekilde etkilemektedir. Başka bir deyişle, çalışma kapsamında kurulan mekanizmada; "olumlu duygu durumu" kısmi aracılık rolüne sahiptir. Çalışmanın

araştırma sonuçları modeldeki değişkenlerin işlevsel tanımlarından hareketle şu şekilde de açıklanabilir: Banka müşterilerinin müşterisi oldukları bankanın “müşterilere”, “hissedarlara”, “iş görenlere”, “topluma” ve “yasal/etik meselelere” ilişkin sosyal sorumluluklarını yerine getirdiğine dair algısı güçlendiğinde; ilgili bankaya sadakatları artmakta yani bu müşteriler daha sadık birer müşteriye dönüşmektedirler. Bu duruma; güçlenen KSS algısının müşterilerin bankaya dair besledikleri olumlu duyguları perçinlemesi katkı sağlamaktadır. Literatüre göre; müşteri sadakati işletmeye katkı sağlayan bir değişkendir. O halde, bu çalışma çerçevesinde; müşterilerin güçlenen KSS algısının onların duygu durumu üzerindeki olumlu etkisi yoluyla müşteri sadakatının bankaya katkılarını artırmanın mümkün olduğu sonucuna ulaşılmaktadır.

Anahtar kelimeler: Kurumsal sosyal sorumluluk, paydaşlar teorisi, olumlu duygu durumu, müşteri sadakati, sürdürülebilirlik (süreklilik)

Relationship between corporate social responsibility and customer loyalty: The mediating effect of positive affect

ABSTRACT

Today, customer is one of the main stakeholders of businesses. In addition, customers' perception of corporate social responsibility (CSR) has a great importance in ensuring the continuity, that is, sustainability, of businesses. This study investigated the relationships among costumers' perception of CSR, their positive affect and loyalty. Dataset of the study consisted of 549 questionnaires gathered from bank customers in Ankara. Data input of the research was done with “SPSS 24” software, and then data were analyzed through “SPSS 24” and “AMOS 24” software programs. “Overall confirmatory factor”, “internal consistency (Cronbach's alpha)”, “composite reliability”, “convergent validity”, “discriminant validity”, “Pearson correlation”, “first/second structural equation

modeling” and “*Sobel test in interactive environment*” analyses were employed in this study. In terms of participants the results prove that customers’ perception of CSR directly influences their positive affect in a significant and positive way, and then positive affect has a direct, significant and positive effect on customer loyalty. Also, perceived CSR influences customer loyalty both directly and indirectly through positive affect in a significant and positive way. In other words, “*positive affect*” has a partial mediating role in the mechanism established within the scope of the study. Based on the functional definitions of the variables in the model, the research results of the study can also be explained as follows: If customers’ perception that the bank fulfills its social responsibilities for “*customers*”, “*shareholders*”, “*employees*”, “*community*” and “*legal-ethical issues*” enhances, their loyalty to the bank increases, that is, they become more loyal customers. Reinforced positive feelings of customers about the bank thanks to the enhanced perception of CSR contribute to this situation. According to the literature, customer loyalty is a variable contributing to the business. Therefore, in this study, it is concluded that it is possible to increase the contributions of customer loyalty to a bank through the healing effect of customers’ enhanced perception of CSR on their emotional state.

Keywords: Corporate social responsibility, stakeholder theory, positive affect, customer loyalty, sustainability

Yeşil pazarlama mı, yeşil aklama mı? : Yeşil ve sürdürülebilir turizm üzerine fenomenolojik bir çalışma

Züleyha GÖKÇE*

**Öğr. Gör. Dr., Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Gülşehir Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu , Nevşehir, TÜRKİYE. E-posta: zuleyha.gokce@gmail.com. ORCID ID: 0000-0002-1144-0453*

ÖZ

İçinde bulunduğumuz yüzyılda bilim insanlarınca ekonomik büyümenin sınırları araştırılıp çizilmiş, bununla ilgili hazırlanan raporda büyüme ve kalkınma aynı hızla devam ederse insanlığın sadece yüz yıllık ömrünün kaldığı iddia edilmiştir. Üstelik bu iddia ortaya konulduğundan bu yana yarım asrı geride bırakmış bulunmaktayız. Bu da sürdürülebilirlik felsefesinin hayatın her alanında olduğu gibi işletmecilik ve pazarlama anlayışının da yeniden değerlendirilmesi ve yorumlanması ihtiyacını doğurmuştur.

Yeşil pazarlama kavramının bütüncül bir yaklaşımla ele alındığı bu çalışmada, işletmelerin özellikle son yıllarda sürdürülebilirlik kaygısı ile hareket etmediği; aksine yeşil pazarlama faaliyetlerini yürüterek çevre ile ilgili duyarlılıkları olan tüketicilerin içinde yer aldığı yeni pazarları hedef kitlelerine dâhil etmek için sürdürülebilirliği bir fırsat olarak değerlendirdikleri ve kar maksimizasyonu motivasyonu ile kendileri için koşulsuz büyümeyi öncülledikleri görülmektedir. Bu ise tamamen sürdürülebilirlik anlayışı ile çatışmakta ve alanyazına yeşil aklama olarak giren (greenwashing) kavramını karşılamaktadır. Yeşil aklama kavramı detaylı bir şekilde yeşil pazarlama ile farklılıkları da belirtilerek açıklanmıştır. Bu çalışmada bir turizm Destinasyonu olan Kapadokya’da düzenlenen “2.Türk Mutfağı Haftası: Sürdürülebilir Gastronomi Turizmi Bağlamında İyi, Temiz ve Adil Ürün Kullanımı” temalı etkinlikte görev alan ve bu etkinliğe katılım sağlayan uzmanların görüşlerine başvurularak fenomenolojik bir çalışma yapılması amaçlanmıştır. Panele ve çalışmaya katılan uzmanların görüşlerinden faydalanılarak ortaya

çıkan temalar üzerinden turizm sektöründe yeşil pazarlama ve yeşil aklama uygulamaları karşılaştırılmıştır ve değerlendirilmiştir.

Anahtar kelimeler: Yeşil pazarlama, yeşil aklama, fenomenolojik yaklaşım, sürdürülebilir turizm, Kapadokya.

Green marketing or greenwashing?: A phenomenological study on green and sustainable tourism

ABSTRACT

In the present century, the limits of economic growth have been researched and drawn by scientists, and in the report prepared on this issue, it has been claimed that if growth and development continue at the same pace, humanity will only have a hundred years of life left. Moreover, we have left half a century behind since this claim was made. This has led to the need for a re-evaluation and interpretation of the philosophy of sustainability, as in all areas of life, as well as the understanding of business and marketing.

In this study, in which the concept of green marketing is handled with a holistic approach, it is stated that businesses have not acted with sustainability concerns, especially in recent years; On the contrary, it is seen that they consider sustainability as an opportunity to include new markets, which include consumers with environmental awareness, in their target groups by conducting green marketing activities, and they pioneer unconditional growth for themselves with the motivation of profit maximization. This completely conflicts with the understanding of sustainability and meets the concept of greenwashing, which enters the literature as greenwashing. The concept of green laundering has been explained in detail by specifying its differences with green marketing. In this study, it is aimed to conduct a phenomenological study by referring to the opinions of the experts who took part in and participated in the event themed “2nd Turkish Cuisine Week: Good, Clean and Fair Product Use in the Context of Sustainable Gastronomy Tourism” held in Cappadocia, a tourism destination. Green marketing and green laundering practices in the tourism sector were compared

and evaluated over the themes that emerged by benefiting from the opinions of the experts participating in the panel and the workshop.

Keywords: Green marketing, greenwashing, phenomenological approach, sustainable tourism, Cappadocia.

Entegre raporlamanın kavramsal çerçevesi ve entegre raporlama konusunda BİST100 ve FTSE100 analizi

Burcu SARITAŞ*

** Doktora Öğrencisi, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Muhasebe Finansman Bilim Dalı, Ankara, TÜRKİYE. E-posta: saritas.burcu@hbu.edu.tr. ORCID ID: 0009-0006-6611-1514*

ÖZ

Zamanın gelişen ve değişen ihtiyaçları karşısında finansal raporlar ile çevresel, sürdürülebilirlik raporlarının ortaya çıkması, işletmelerin ve işletme ile ilgili tarafların aynı döneme ilişkin birbirlerinde farklı raporlar ile karşılaşmaları sorununu ortaya çıkarmıştır. Bu sorun tek rapor yaklaşımıyla ortaya çıkan entegre raporlama ile çözülmeye çalışılmıştır. Entegre raporlama bahsi geçen raporların birbirleri ile ilişkilendirilerek tek rapor altında raporlanmasından ziyade işletmelerin uzun vadede değer yaratma sürecini de ortaya koyan, ilgili tarafların işletmelerden ekonomik beklentilerinin yanı sıra sosyal ve çevresel beklentilerine de karşılık veren bir süreçtir. Entegre raporlama, Uluslararası Entegre Raporlama Konseyinin kurulması ile kurumsal bir yapı kazanmış ve konsey tarafından yayınlanan çerçeve ile işletmelere entegre raporları için bir rehber sunulmuştur. Bu çalışmada, ilk olarak kurumsal raporlamaları tek bir çatı altında birleştiren entegre raporlamanın kavramsal çerçevesi açıklanmış, izleyen bölümde literatürde entegre raporlama alanında ulusal ve uluslararası alanda yayınlanmış araştırma çalışmaları ortaya konulmuştur. Çalışmanın son bölümünde ise BİST100, BİST sürdürülebilirlik ve FTSE100 endekslerinde yer alan şirketlerin yayınladıkları sürdürülebilirlik ve entegre raporlar sektör bazında sınıflandırılmış, Türkiye’de entegre raporlamanın en çok mali kuruluşlar sektöründe, İngiltere’de ise imalat sektöründe kullanıldığı tespit edilmiştir.

Anahtar kelimeler: Entegre raporlama, sürdürülebilirlik raporlaması, kurumsal raporlam

Conceptual framework of integrated reporting and BIST100 and FTSE100 analysis on integrated reporting

ABSTRACT

The emergence of environmental and sustainability reports with financial reports in the face of the developing and changing needs of the time has revealed the problem of businesses and related parties encountering different reports for the same period. This problem has been tried to be solved with integrated reporting, which emerged with a single report approach. Integrated reporting is a process that reveals enterprises' long-term value creation process, rather than associating the aforementioned reports with each other and reporting them under a single report and responding to the social and environmental expectations as well as their economic expectations. Integrated reporting gained an institutional structure with the establishment of the International Integrated Reporting Council, and a guideline for integrated reports was presented to businesses with the framework published by the council. In this study, firstly, the conceptual framework of integrated reporting is explained. In the following section, national and international research studies in the field of integrated reporting in the literature are presented. In the last part of the study, sustainability and integrated reports published by companies in the BIST100, BIST sustainability and FTSE100 indices were classified on the basis of sectors, and it was determined that integrated reporting was mostly used in the financial institutions sector in Turkey and in the manufacturing sector in England.

Keywords: Integrated reporting, sustainability reporting, corporate reporting

Sürdürülebilir olmaya değer mi? : Otomotiv sektörü üzerinde bir inceleme

Burcu Dinçergök^a, Burak Pirgaip^b -

^a Doç. Dr., Atılım Üniversitesi, İşletme Fakültesi, İşletme Bölümü, Kızılcaşar Mahallesi İncek, Gölbaşı, Ankara, TÜRKİYE. E-posta: burcu.dincergok@atilim.edu.tr. ORCID ID: 0000-0002-7050-8163

^b Doç. Dr., Hacettepe Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, Beytepe, Çankaya, Ankara, TÜRKİYE. E-posta: burakpirgaip@hacettepe.edu.tr; ORCID ID: 0000-0001-8870-8502

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, dünya genelinde otomotiv sektöründeki firmalarının sürdürülebilirlik performansı ve finansal performansları arasındaki ilişkiyi incelemek ve finansal kısıtların bu ilişkiye olan etkisini ortaya koymaktır. Otomotiv sektörü, çevresel ve sosyal risklere duyarlılığının oldukça yüksek olması sebebiyle seçilmiştir. Çalışmada sürdürülebilirlik performansının ölçütü olarak çevresel, sosyal ve kurumsal yönetim (ESG) notları kullanılmıştır. Dünya genelinde ESG notlarının olduğu otomotiv firmalarının 2008-2021 verileriyle, panel veri analizi ve iki aşamalı en küçük kareler yöntemi kullanılarak yapılan çalışmada, firmaların ESG notları ve finansal performansları arasında pozitif yönlü ilişki tespit edilmiştir. Çalışma sonuçları, beklenenin aksine, finansal kısıtları fazla olan firmaların ESG notlarının finansal kısıtı az olanlara göre daha yüksek olduğunu ve bu firmaların ESG notlarını artırarak finansal performanslarını anlamlı şekilde yükselttiklerini ortaya koymaktadır.

Anahtar kelimeler: Sürdürülebilirlik, firma performansı, panel veri, otomotiv sektörü

Does it worth being sustainable?: The case of the automotive Sector

ABSTRACT

This study aims to investigate the relationship between sustainability and the financial performance of automotive firms worldwide and ascertain the effect of financial constraints on this relationship. The automotive sector is selected due to its high sensitivity to environmental and social risks. Sustainability performance is measured by Environmental, Social, and Governance (ESG) Scores. Using panel data and two stages least squares methods, all of the firms worldwide which have ESG scores are analyzed over the 2008-2021 period. The results show a positive relationship between ESG scores and financial performance. Contrary to expectations, the results show that financially constrained firms have higher ESG scores compared to unconstrained ones and they can enhance their financial performances by raising their ESG scores.

Keywords: Sustainability, firm performance, panel data, automotive sector.

Sürdürülebilirlik raporlarının GRI standartlarına uyum düzeyi: BİST sürdürülebilirlik endeksi uygulaması

Ayşegül Nurbanu Köroğlu^a, Nesil İşbil^b, Figen Zaif^c

^a Arş. Gör., Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, 06500 Ankara, TÜRKİYE. E-posta: nurbanu.koroglu@hbv.edu.tr. ORCID: 0000-0002-4281-1501

^b Arş. Gör., Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Kütahya Uygulamalı Bilimler Fakültesi, Muhasebe ve Finans Yönetimi Bölümü, 43100 Kütahya, TÜRKİYE. E-posta: nesil.isbil@dpu.edu.tr. ORCID: 0000-0002-5455-8902

^c Prof. Dr., Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, 06500 Ankara, TÜRKİYE. E-posta: figen.zaif@hbv.edu.tr. ORCID: 0000- 0003-0433-5329

ÖZ

İşletmelerin faaliyet sonuçları sadece ekonomik çevresinden değil aynı zamanda sosyal çevresinden de etkilenmektedir. İşletmeler, ekonomik faaliyetlerinin sonuçları olan finansal verileri finansal raporlar aracılığıyla ekonomik karar alıcılara sunmaktadır. Bununla birlikte işletme söz konusu ekonomik sonuçları elde ederken içinde bulunduğu çevreyi ve sosyal yapıyı etkilemektedir. Bu nedenle ekonomik bilgilerin yanında çevresel ve sosyal performansa ilişkin bilgilerin de raporlanması karar alıcıların karar almalarını etkileyecektir. Sonuç olarak sadece finansal verilerin raporlamasının paydaşlar tarafından yeterli görülmemesi üzerine sosyal ve çevresel etkilerin de raporlara eklenmesi ile “Üç Boyutlu Raporlama” bir başka adıyla Sürdürülebilirlik Raporlaması ortaya çıkmıştır. Çevresel, sosyal ve ekonomik etkilerin raporlanmasında en çok kullanılan çerçeve ise Küresel Raporlama Girişimi (Global Reporting Initiative – GRI) tarafından yayımlanan standartlardır. Bu çalışmada Türkiye’de 2022 yılında BİST Sürdürülebilirlik Endeksi’nde yer alan işletmelerin 2021 yılında yayımladıkları sürdürülebilirlik raporlarının GRI standartlarına uyum düzeyinin ve skorunun tespit

edilmesi amaçlanmaktadır. 2022 yılında BİST Sürdürülebilirlik endeksinde 67 şirket bulunmaktadır ve bunlardan 40 adedi sürdürülebilirlik raporu yayımlamıştır. Uyum skorunun tespitinde içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Uyum düzeyinin tespitinde ise Cooke (1989) tarafından geliştirilen yöntem esas alınmıştır. GRI standartları çerçevesinde sosyal, ekonomik ve çevresel boyutta toplam 84 içerik ögesi (soru maddesi) belirlenmiştir. Her işletmenin uyum skorunun ve düzeyinin farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Bu çalışma ile örneklem seti içerisinde yer alan işletmelerin her bir standart maddesi, standart grubu ve ekonomik/sosyal/çevresel bazdaki uyum skorları ve düzeyleri ile birlikte sektörel sonuçlar da tespit edilerek ve yorumlanarak literatüre katkı sağlanmıştır.

Anahtar kelimeler: Kurumsal sürdürülebilirlik, sürdürülebilirlik raporlaması, küresel raporlama girişi, içerik analizi, uyum düzeyi (skoru).

Determining the compliance level of sustainability reports with GRI standards: BIST sustainability index application

ABSTRACT

The operating results of businesses are affected not only by their economic environment but also by their social environment. Businesses present financial data, which are the results of their economic activities, to economic decision-makers through financial reports. However, while the business achieves these economic results, it affects the environment and social structure in which it operates. For this reason, reporting information on environmental and social performance as well as economic information will affect the decision-making of decision makers. As a result, “Three-Dimensional Reporting”, also known as Sustainability Reporting, emerged with the addition of social and environmental impacts to the reports, as reporting only financial data was not deemed sufficient by the stakeholders. The most commonly used framework

for reporting environmental, social, and economic impacts are the standards published by the Global Reporting Initiative (GRI). This study aims to determine the score and the level of compliance with GRI standards of the sustainability reports published in 2021 by the companies in the BIST Sustainability Index in Turkey in 2022. There are 67 companies on the BIST Sustainability Index in 2022, and 40 of them have published sustainability reports. The content analysis method was used to determine the compliance score. The method developed by Cooke was taken as the basis for determining the level of compliance. Within the framework of GRI standards, a total of 84 contents items (question items) were determined in social, economic, and environmental dimensions. It has been determined that the compliance score and level of each business varies. With this study, a contribution to the literature was made by determining and interpreting each standard item, standard group, and economic/social/environmental compliance scores and levels of the companies in the sample set, as well as sectoral results.

Keywords: Corporate sustainability, sustainability reporting, global reporting initiative, content analysis, compliance level (score).

A stratified sampling approach towards opportunity equality and sustainability

Mustafa Mehmet Bayar*

** Doctor of Philosophy, Ankara Hacı Bayram Veli University, Dept. of Business Administration, Ankara, TÜRKİYE. E-mail:mehmet.bayar@hbv.edu.tr. ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6031-8721>*

ABSTRACT

This paper considers the use of convex optimization to ameliorate opportunity inequality for teaching operations in undergraduate programs. On February 2023 11 cities were impacted by a series of major earthquakes in Türkiye and consequently, the citizens enrolled in higher education experienced disorientation, social isolation, and lost access to adequate learning materials. Moreover, in 2021 Turkish Statistics Institute reported that the Gini coefficient was estimated to be 0.41 implying a significant income inequality. Hence, in spring 2023, it can be argued that one may observe clear stratification of student qualities in higher education. Sticking to a status quo in delivery methods in education may be considered as forsaking disadvantaged individuals that pursue higher education. And, neglecting the young population in 11 cities may imply more disadvantages for future generations exacerbating concerns for sustainability in education. This study proposes an integer program to generate well-matched subgroups of students that would boost interconnections among students and neutralize the inability to access learning materials, and disorientation by mitigating the isolation of the disadvantaged.

Keywords: 0/1 integer programming, stratified sampling, equal opportunities, sustainability.

Fırsat eşitliğine ve sürdürülebilirliğe yönelik bir katmanlı örnekleme yaklaşımı

ÖZ

Bu çalışmada konveks optimizasyonun lisans programları için öğretim süreçlerinde fırsat eşitsizliklerini iyileştirmekte kullanımı ele alınmıştır. 2023 Şubat'ında Türkiye'nin 11 şehri büyük çaplı depremlerle sarsılmış ve bu şehirlerle bağlantılı olup yüksek öğrenim gören çok sayıda yurттаş motivasyon kaybı yaşamış, sosyal izolasyona düşmüş ve öğrenim materyaline erişimini kaybetmiştir. Ayrıca Türkiye İstatistik Kurumu 2021 Gini katsayısını 0.41 olarak tahminlemiştir; bu değer dikkate değer bir gelir eşitsizliği ima etmektedir. Bu unsurlar birlikte değerlendirildiğinde 2023 bahar döneminde yüksek öğrenim öğrencileri arasında öğrenci nitelikleri bakımından belirgin bir katmanlaşma gözlenebileceği düşünülebilir. Öğretim yöntemlerinde adaptasyona gidilmemesi, 11 şehrin genç nüfusunu ihmal etmek olarak düşünülebilir ve bu ihmal de oluşan dezavantajın sonraki nesillerde daha da derinleşmesine yol açarak yüksek öğrenimde sürdürülebilirliği olumsuz etkileyebilecektir. Bu çalışmanın önerdiği tam sayılı programlama modeli, sınıf içinde öğrenci nitelikleri bakımından dengeli grupları oluşturarak öğrenciler arası bağlantıları artırmak suretiyle dezavantajlı bireylerin izolasyonu, öğrenim materyaline erişim ve oryantasyon kaybı sorunlarını ortadan kaldırmayı hedeflemektedir.

Anahtar kelimeler: 0/1 tamsayılı programlama, katmanlı örnekleme, fırsat eşitliği, sürdürülebilirlik.

Concrete strength prediction, feature importance and sustainability

Irmak Uzun Bayar *

* Assistant Professor, Ankara Science University, Faculty of Humanities and Social Sciences, Department of Management Information Systems, Ankara, TÜRKİYE. e-mail: irmakuzunn@gmail.com. ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0988-1273>

ABSTRACT

This study considers machine learning and interpretable machine learning to predict concrete strength and analyze the relative importance of predictors. This paper proposes a frugal random forest regressor alternative to a generic laboratory process to measure concrete strength that would save time and cut costs. The regression model is produced after a meticulous hyperparameter tuning phase. Also, permutation feature importance analysis is conducted to reveal indicators of predicted concrete strength. The aim of this study is to aid in completing the concrete strength data of the Turkish building stock. In recent decades Türkiye lost a considerable amount of its building stock and forecasts major earthquakes in the upcoming decades. The mainstream construction style in Türkiye is reinforced concrete and its principal input is concrete which is a main cause of carbon emissions. Concrete strength data is crucial for superstructure sustainability and managing carbon emissions, debris disposal, and urban transformation. This paper finally discusses time requirements, costs, and carbon output implications of concrete strength measurement on basic projections.

Keywords: Sustainability, Interpretable machine learning, Random forest regression

Beton dayanım testi tahmini, girdilerin tahmin gücü payları ve sürdürülebilirlik politikaları

ÖZ

Bu çalışmada makine öğrenmesi ve yorumlanabilir makine öğrenmesi üzerinden beton dayanım testi sonuçları tahminleme ve tahminleyicilerin göreceli önemleri analizleri gerçekleştirilmiştir. Random forest algoritması için yapılan hiperparametre optimizasyonu ile elde edilen bir regresyon modeli ve permütasyon ile öznel önem algoritması ile yapılan analizlerde laboratuvar süreçleri ile gerçekleştirilen beton dayanım ölçümlerine süre avantajı sağlayacak bir regresyon model önerilmiş ve beton dayanımı tahmini için belirleyici özellikler araştırılmıştır. Beton dayanımı verisi, yapı denetimi ve kentsel dönüşüm yönetiminde temel bir metriktir. Ayrıca ülkede genel inşaat yöntemi olan betonarmenin temel girdisi olan çimento karbon emisyonunun başat kaynaklarından biridir. Yakın geçmişinde yapı stoğunda kayıplar almış, uzak olmayan bir gelecekte de büyük depremler öngören Türkiye için emisyon kontrolü, üst yapı sürdürülebilirliği ve atık yönetimi sürdürülebilirliği bakımından kritik önemi olan beton dayanımı verisinin ülke genelinde tamamlanabilmesine olanak sunmayı hedefleyen bu çalışma beton dayanımı ölçüm maliyetlerini parasal, zamansal ve karbon emisyonları bakımından projekte ederek değerlendirmektedir.

Anahtar kelimeler: Sürdürülebilirlik, Yorumlanabilir makine öğrenmesi, Rastgele orman algoritması

Döngüsel ekonomi ile iklim değişikliği arasındaki ilişki

Oğuzhan Yavuz*

**Doç. Dr., Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, Ankara, TÜRKİYE. E-posta: oguzhan.yavuz@hbv.edu.tr. ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-9489-6669>*

ÖZ

İşletmelerin son yıllarda sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşabilmeleri için sürdürülebilir üretim ve döngüsel ekonomi üzerine yoğunlaştıkları görülmektedir. Günümüzde sürdürülebilir üretim için sadece geri dönüşümün yeterli olmadığı, döngüsel ekonomi modellerinin hayata geçirilmesi gerektiği çeşitli akademik çalışmalardan da anlaşılmaktadır. Ürünlerin üretilmesi için gerekli olan kaynakların tekrar tekrar kullanımı yeni kaynaklara olan ihtiyacı azaltmakta ve döngüsel ekonominin önemini artırmaktadır. Çalışmada, döngüsel ekonomi modeli için gerekli olan faktörler ile iklim değişikliği arasındaki ilişki ölçülmeye çalışılmıştır. Döngüsel ekonomi kapsamında; atık yönetimi, üretim ve tüketim, döngüsel materyal kullanımı ve hammaddenin geri dönüşümü, rekabetçilik ve inovasyon verileri ele alınmıştır. İklim değişikliği kapsamında; emisyonlar, enerji, su ve atık kullanımı, yenilenebilir kaynaklar ve iklim değişikliği etkileri değerlendirilmiştir. Panel veri analizi kullanılarak gerçekleştirilen analizler sonucunda döngüsel ekonomi uygulamalarının iklim değişikliği üzerinde önemli bir etkisinin olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar kelimeler: Döngüsel ekonomi, sürdürülebilirlik, iklim değişikliği.

The relationship between circular economy and climate change

ABSTRACT

In recent years, it has been observed that businesses have focused on sustainable production and circular economy in order to achieve sustainable development goals. Today, it is understood from various academic studies that recycling is not enough alone for sustainable production and that circular economy models must be implemented. Repeated use of resources reduces the need for new resources and increases the importance of the circular economy. In the study, the relationship between the factors necessary for the circular economy model and climate change was tried to be measured. Within the scope of circular economy; waste management, production and consumption, circular material use and recycling of raw materials, competitiveness and innovation data were discussed. Within the scope of climate change; emissions, energy, water and waste use, renewable resources and climate change impacts were evaluated. As a result of the analyzes carried out using panel data analysis, it was determined that circular economy practices have a significant impact on climate change.

Keywords: Circular economy, sustainability, climate change

Karayolu yük taşımacılığı alanında sürdürülebilirlik^{1*}

Muhammed Külal Holoğlu^a, Behiye Beğendik^b

^a *Uluslararası Nakliyeciler Derneği, Avrupa Ülkeleri Uzmanı, ORCID ID: 0009-0009-3118-7027, e-posta: muhammet.hologlu@und.org.tr; ORCID ID: 0009-0009-3118-7027*

^b *Dr. Öğr. Üyesi, Beykoz Üniversitesi, Sivil Havacılık Yüksek Okulu Havacılık Yönetimi Bölümü, Beykoz, İstanbul, TÜRKİYE. E-posta: behiyebeğendik@beykoz.edu.tr. ORCID ID: https://orcid.org/0000-0002-7615-2049*

ÖZ

Dünyamızın kaynaklarının gelecek nesillerin yaşantısının devamlılığını sağlamayacağı konusunda yapılan öngörüler, sürdürülebilirlik kavramını başta hükümetler olmak üzere, sivil toplum kuruluşlarının, işletmelerin ve bireylerin gündeminde en üst sıralara taşımaktadır. Dünya nüfusunun hızlı artışı ile birlikte artan nüfusun bu konuda bilince sahibi olmayışı, tüketimi ve buna bağlı olarak gezegene verilen tahribatın boyutunu artırmaktadır. Özellikle gelişmiş ülkeler, kaynakların sürdürülebilirliğini sağlamak için toplumun her kesimini kapsayan uygulamalar yürürlüğe sokmaktadır. İşletmeler de yaptıkları üretim faaliyetleri ile, ürettikleri ürünler ile, kullandıkları ambalajlar ile, dağıtım faaliyetleri ile, sürdürülebilirliğin bir sorun olarak yaşanmasına büyük etkiye sahip olan ekonomik birimler olarak karşımıza çıkmaktadır. Özellikle sınırların kalkması, teknolojik gelişmeler neticesinde işletmelerin faaliyetlerini uluslararası pazarlama boyutundan küresel pazarlama boyutuna taşıma imkanına sahip olmaları, dağıtım unsurunun sürdürülebilirlik açısından daha da büyük bir tehdit haline gelmesine sebep olmuştur. Buna bağlı olarak lojistik sektörünün dağıtım konusu açısından kilit öneme sahip olması nedeniyle, bu çalışmada sürdürülebilirlik konusu, lojistik sektörü kapsamında karayolu yük taşımacılığı açısından çok boyutlu olarak incelenecektir.

1 * T.C. Beykoz Üniversitesi Lisansüstü Programlar Enstitüsü, Uluslararası Ticaret ve Lojistik Uzaktan Eğitim Tezsiz Programı, Dönem Projesinden türetilmiştir.

Geleneksel olarak lojistik uygulamalarının odağında, maliyetlerin minimizasyonu, müşteri hizmetleri hedeflerinin karlılık çerçevesinde gerçekleştirilmesi yer almaktadır. Gelişmiş ülkelerin hükümetleri sürdürülebilirliğin lojistik sektöründe sağlanması için, bir başka ifade ile yeşil lojistik için de bazı kıstaslar belirlemiştir. Yeşil lojistik çerçevesinde, karayolu taşımacılık sektörünü daha sürdürülebilir kılmak için hem Avrupa’da hem de ülkemizde adımlar atılmaktadır. Avrupa yeşil mutabakatı eylem planı çerçevesinde sera gazı emisyonlarının düşürülmesi ve belli bir noktadan sonra sıfırlanması hedeflenmektedir. Buna bağlı olarak çalışmada, ülkemiz kara yolu yük taşımacılığı istatistik rakamlar üzerinden açıklandıktan sonra, bu rakamların Avrupa yeşil mutabakatı eylem planı ile bağlantısı irdelenmektedir. Çalışmada yeşil lojistiğin sağlanması açısından yasal düzenlemeler ile birlikte kombine taşımacılık yönetmeliği hakkında bilgi verilmektedir. Son olarak, Borusan lojistik örneğinde, yeşil lojistik uygulamaları örnek olay yöntemi ile açıklanmaktadır.

Anahtar kelimeler: Sürdürülebilirlik, Yeşil lojistik, Karayolu taşımacılığı, Avrupa yeşil mutabakat eylem planı

Sustainability in the road freight field

ABSTRACT

The predictions made that the resources of our world will not ensure the continuity of the life of future generations bring the concept of sustainability to the top of the agenda of governments, non-governmental organizations, businesses, and individuals. The lack of awareness of the increasing population with the rapid increase in the world population increases the consumption and the extent of the destruction inflicted on the planet. Especially developed countries are implementing practices that cover all segments of society in order to ensure the sustainability of resources. Businesses, with their production activities, the products they produce, the packaging they use, and their distribution activities, appear as economic units that

have a great impact on sustainability as a problem. In particular, the removal of borders and the ability of businesses to move their activities from international marketing to global marketing as a result of technological developments caused the distribution element to become an even greater threat in terms of sustainability. Accordingly, since the logistics sector has a key importance in terms of distribution, in this study, the issue of sustainability will be examined multidimensionally in terms of road freight transportation within the scope of the logistics sector. Traditionally, the focus of logistics practices has been the minimization of costs and the realization of customer service targets within the framework of profitability. The governments of developed countries have determined some criteria for ensuring sustainability in the logistics sector, in other words, for green logistics. Within the framework of green logistics, steps are taken both in Europe and in our country to make the road transport sector more sustainable. The framework of the European Green deal action plan is aimed at reducing greenhouse gas emissions and zeroing them after a certain point. Accordingly, in this study, after our country's road freight transport is explained through statistical figures, the connection of these figures with the European green deal action plan is examined. In the study, information is given about the combined transport regulation together with the legal regulations in terms of providing green logistics. Finally, in the example of Borusan logistics, green logistics applications are explained with the case study method.

Keywords: Sustainability, Green logistics, Road transport, European green deal action plan.

Küresel sürdürülebilir rekabet gücü, çevresel performans ve yenilenebilir enerji arzı arasındaki ilişkinin incelenmesi

Özge Dinç Cavlak*

**Dr. Öğretim Üyesi, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, Ankara, TÜRKİYE. E-posta: ozge.dinc@hbv.edu.tr. ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7728-983X>*

ÖZ

Birleşmiş Milletler Dünya Çevre ve Kalkınma Komisyonu'nun tanımına göre, “bugünün ihtiyaçlarını, gelecek nesillerin ihtiyaçlarını karşılama yeteneğinden ödün vermeden karşılamak” olarak ifade edilen sürdürülebilir kalkınma, teknolojik ve toplumsal yapının çevresel kaynaklar üzerindeki ve insan faaliyetlerinin biyosfer üzerindeki etkilerine birtakım sınırlamalar getirmeyi amaçlamakta; yoksulluğun ve diğer yoksunlukların sona erdirilmesi, sağlık ve eğitimin iyileştirilmesi, eşitsizliğin azaltılması, ekonomik büyümeyi teşvik eden stratejilerin gerekliliği ve iklim değişikliğiyle mücadele gibi ilkeleri barındırmaktadır. Ülkelerin sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşmalarında bu ilkeleri benimsemeleri, refah seviyelerini arttırmalarına imkân sağlayacaktır. Bu doğrultuda, ülkelerin mevcut refah seviyelerini sürdürme veya artırmada, gelecekteki kapasitelerini azaltmadan, kapsayıcı bir zenginlik yaratma ve sürdürme yeteneğini ortaya koyan küresel sürdürülebilir rekabet gücü endeksi, doğal sermaye, kaynak verimliliği, sosyal sermaye, entelektüel sermaye, ekonomik sürdürülebilirlik ve yönetim performansı boyutları ele alınarak geliştirilmiştir. Böylelikle, rekabet gücünü ölçmede çeşitli boyutların birbirlerine entegre edilmesi sayesinde, ülke ekonomilerinin daha doğru ve kapsamlı bir yansıması ortaya konmaktadır. Bunun yanı sıra, sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşmada, ülkelerin çevresel performanslarının değerlendirilmesi ve çevresel güçlüklerin üstesinden gelinerek sürdürülebilir bir geleceğin hedeflenmesi büyük önem taşımaktadır. Bu bağlamda, çevresel

sağlık ve ekosistem canlılığı olmak üzere iki temel boyutta incelenen ve iklim değişikliği, su kaynakları, karbon emisyonları, atıklar ve biyoçeşitlilik gibi pek çok alt faktörden oluşan çevresel performans endeksi geliştirilmiştir. Ayrıca, sürdürülebilir kalkınma hedefleri doğrultusunda yenilenebilir enerjinin oldukça önemli rol oynadığı belirtilmektedir. Bu bağlamda mevcut çalışma, çevresel performans endeksi ve yenilenebilir enerji arzının küresel sürdürülebilir rekabet gücü endeksi üzerindeki etkilerini araştırmayı amaçlamaktadır. Çalışmada 121 ülkeye ilişkin veriler değerlendirmeye alınarak, çoklu regresyon analizinde bootstrap yöntemi kullanılmış; çevresel performans endeksinin ve yenilenebilir enerji arzının, küresel sürdürülebilir rekabet gücü endeksi üzerinde pozitif yönlü ve anlamlı etkileri olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Böylelikle, mevcut çalışma, küresel sürdürülebilir rekabet gücü endeksini, ülkelerin performanslarını değerlendirmede bir ölçü olarak kullanmakta ve küresel sürdürülebilir rekabet gücü, çevresel faktörler ve yenilenebilir enerji arzı arasındaki ilişkileri ortaya koymaktadır.

Anahtar kelimeler: Sürdürülebilirlik, küresel sürdürülebilir rekabet gücü endeksi, çoklu regresyon analizi, bootstrap yöntemi.

Examining the relationship between global sustainable competitiveness, environmental performance and renewable energy supply

ABSTRACT

According to the definition of the United Nations World Commission on Environment and Development, sustainable development, which is expressed as “meeting the needs of the present without compromising the ability of future generations to meet their needs”, aims to impose some limitations on the effects of technological and social structure on environmental resources and human activities on the biosphere. It also includes principles such as ending poverty and other deprivations, improving health and education, reducing inequality, the necessity of strategies that promote economic growth, and combating climate change. Adopting these principles

for countries to achieve their sustainable development goals will enable them to increase their welfare levels. In this direction, the global sustainable competitiveness index is developed which reveals the ability of countries to maintain or increase their current welfare levels, without reducing their future capacities, to create and maintain inclusive wealth, by considering the dimensions of natural capital, resource efficiency, social capital, intellectual capital, economic sustainability and governance performance. Thus, a more accurate and comprehensive reflection of the country's economies is revealed, thanks to the integration of various dimensions in measuring competitiveness. In addition, it is of great importance to evaluate the environmental performance of countries and to target a sustainable future by overcoming environmental challenges in achieving sustainable development goals. In this context, an environmental performance index, which is examined in two basic dimensions as environmental health and ecosystem vitality, and consists of many sub-factors such as climate change, water resources, carbon emissions, wastes and biodiversity, has been developed. In addition, it is stated that renewable energy plays a very important role in line with sustainable development goals. In this context, the present study aims to investigate the effects of the environmental performance index and renewable energy supply on the global sustainable competitiveness index. In the study, the data of 121 countries were evaluated and the bootstrap method was used in the multiple regression analysis. It has been concluded that the environmental performance index and renewable energy supply have positive and significant effects on the global sustainable competitiveness index. Thus, the current study uses the global sustainable competitiveness index as a measure to evaluate the performance of countries and reveals the relationships between global sustainable competitiveness, environmental factors and renewable energy supply.

Keywords: Sustainability, global sustainable competitiveness index, multiple regression analysis, bootstrap method.

Sustainability: The analysis of “Solar Storms” by Linda Hogan in the perspective of ecocritical and ecofeminist approaches

Gamze Ar*

**Instructor Ph.D. Candidate., Bartın University, The Department of Foreign Languages. Bartın, TÜRKİYE. E-mail: gamzear@bartin.edu.tr. ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-8918-2124>*

ABSTRACT

Nature is a great source for both human and nonhuman worlds, and its significance should be always considered as the essential issue in life. Unfortunately, anthropocentric perspective approaches the environment and nature as the commodification in that it creates the idea of environmental racism at the end. Linda Hogan’s *Solar Storms* has increasingly been linked to the ecocriticism, ecofeminism and environmental issues, and her personally oriented environmentalist aspect makes her writings ecocritical outlook. She states “writing is often at the intersection of environmental matters and the historical and an ongoing treatment of American Indians, thus linking environmental justice and social justice issues.” (Cook 1) *Solar Storms* reveals an authentic network between characters with their complex and spiritual journey. In this process, they also experience the madness, environmental destructions and gendered matters. Thus, it is a kind of ecocritical and ecofeminist commentaries towards the life of Native Americans. The Chickasaw poet, novelist and essayist Linda Hogan expresses diverse issues such as environment, gender, ethnicity and spirituality in her novel *Solar Storms*, and so it involves in both the interior and exterior sides of landscape. This study tries to seek how Hogan considers the mother and land within the context of ecofeminist perspective. It will examine the ecocritical aspects from the gendered, ethnic and natural responses in the novel.

Keywords: Ecocriticism, environment, ecofeminism, Native American literature, anthropocentrism, Linda Hogan, *Solar Storms*.

Sürdürülebilirlik: Linda Hogan’ın “Solar Storms” adlı eserinde ekofeminist ve ekokritik bakış açılarını keşfetmek

ÖZ

Doğa, insan ve insan olmayan dünya için temel bir besin kaynağıdır ve önemi inkar edilemez. Ancak çevreye ve doğaya ticari bir mal gibi yaklaşan antroposentrik perspektif, sıklıkla çevresel ırkçılık fikrine yol açmaktadır. Linda Hogan’ın Solar Storms adlı romanı, kişisel yönelimli çevreci bakış açısı nedeniyle giderek artan ekokritizm, ekofeminizm ve çevre sorunları ile ilişkilendirilmektedir. Hogan, yazmanın genellikle ekolojik konularla Amerikan yerlilerinin tarihsel süreçteki devam eden kötü muamelesi arasındaki kesişimde olduğunu belirtir. Bu da çevresel ve sosyal adalet konularını birleştirir (Cook, 1). Bu ifade, çevresel ve sosyal adalet arasındaki bağlantıyı vurgulamakta ve her ikisinin de eş zamanlı olarak ele alınması gerektiğini söylemektedir. Solar Storms romanı, karmaşık ve spiritüel yolculuklarıyla karakterlerin esas bağlantılarını ortaya çıkarmaktadır. Bu süreçte, delilik, çevresel yıkım ve cinsiyetle ilgili konular deneyimlenir. Bu nedenle, roman yerli Amerikalıların hayatı üzerine bir ekokritik ve ekofeminist yorum olarak ele alınabilir. Chickasaw şair, romancı ve denemeci olan Linda Hogan, Solar Storms romanında çevre, cinsiyet, etnisite ve spiritualite gibi farklı konuları dile getirir. Roman hem hikâyenin iç hem de dış yönlerini ele alır ve Hogan’ın yazısı tüm canlıların birbiriyle olan bağlantısına olan saygıyı yansıtır. Eserleri, doğal dünya ile derin bir bağlantıyı ve insanların yerini tanıma ihtiyacını ortaya koymaktadır. Bu çalışma Hogan’ın anne ve toprak kavramlarını ekofeminist bakış açısı ile araştırır ve romanın ekokritik açılarını cinsiyet, etnisite ve doğal sonuçla ile keşfetmeye çalışır.

Anahtar kelimeler: Finansal durum tablosu, gelir tablosu, mukayese, kalkınma ve yatırım bankası, çok kriterli karar verme.

Sürdürülebilirlik kapsamında Türkiye ve dünyada yenilenebilir enerji uygulamaları

Serdar Özözen*

**Dr., Bilimsel Araştırmacı, Uludağ Üniversitesi, Bursa, 16040, TÜRKİYE.
E-posta:serdarozen1905@gmail.com. ORCID ID: 0000-0001-5089-6069*

ÖZ

Sera etkisine neden olan gazların yüzde 60'ı enerji üretiminden kaynaklanmaktadır. AB'de enerji sektörü sera gazı emisyonlarının yüzde 75'ten fazlasından sorumludur. Petrol, kömür, doğalgaz gibi en temel fosil enerji kaynaklarının yoğun bir şekilde kullanılması çevreye büyük miktarda karbon salınımına yol açmaktadır. Çevre için zararlı olan karbon salınımı sera etkisi ile küresel ısınmaya ve iklim değişikliğine sebep olmaktadır. Bu durum, enerji sektöründe fosil enerji kaynaklarından yenilenebilir enerji kaynaklarına dönüşümü gerekli kılmaktadır. Günümüzde karbon salınımı sonucu sera etkisi nedeniyle ortaya çıkan küresel ısınma ve iklim değişikliği tehdidine karşı ülkelerin sürdürülebilir bir çevre, ekonomi ve toplumsal yaşam için girişimde buldukları görülmektedir. Örneğin, 4 Kasım 2016 yılında yürürlüğe giren Paris İklim Anlaşması ile anlaşmaya taraf tüm ülkeler küresel ölçekte 2020 yılı sonrası için sera gazını azaltma taahhütte bulunmuşlardır. Avrupa Birliği 2030 yılına kadar emisyonlarını yüzde 55 azaltmayı ve 2050 yılına kadar karbon nötr olmayı hedeflemektedir. ABD'nin 2035 yılına kadar elektrik üretimini karbonsuzlaştırmaya yönelik hedefi bulunmaktadır. ABD 2050'de, Çin, 2060'da, Türkiye 2053'de karbon nötr olma hedefini açıklamıştır. 2015 yılında, BM'e üye 193 ülke, 2030'a kadar "Sürdürülebilir Kalkınma" için 17 küresel hedef üzerinde anlaşmıştır. Bu 17 küresel amaçtan biri erişilebilir ve temiz enerjidir. Bu hedef, 2030 yılına kadar yenilenebilir enerjinin küresel enerji kaynakları içindeki payının artırılmasıyla ilgilidir. Sürdürülebilirlik için tüm bu küresel girişimlerden ayrı bir şekilde, Rusya-Ukrayna savaşı sonucu zengin fosil enerji kaynaklarına sahip Rusya'nın enerjisi AB'ye karşı silah olarak kullanması, fosil kaynaklara olan bağımlılığın azaltılması, yenilenebilir enerjiye yatırımların artırılarak enerji çeşitliliğinin

sağlanması gerekliliğini ortaya koymaktadır. Bu bilgiler ışığında, çalışma sürdürülebilirlik kapsamında seçilen gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin yenilenebilir enerji uygulamalarını karşılaştırmalı olarak analiz etmeyi amaçlamaktadır. Çalışmada, seçilen ülkeler tarafından izlenen enerji politikaları ortaya konulmuştur. Çalışmanın sonunda sürdürülebilir bir gelecek için önerilere yer verilmiştir.

Anahtar kelimeler: Sürdürülebilirlik, küresel iklim değişikliği, yenilenebilir enerji, fosil enerji kaynakları, enerji politikaları.

Renewable energy applications in Türkiye and the world with the scope of sustainability

ABSTRACT

60% of the gases that cause the greenhouse effect are caused by energy production. In the EU, the energy sector is responsible for more than 75% of greenhouse gas emissions. The intensive use of the most basic fossil energy sources such as oil, coal, and natural gas causes a large amount of carbon emissions to be released into the environment. The carbon emissions that are harmful to the environment cause global warming and climate change through the greenhouse effect. This situation requires the transition from fossil-based energy sources to renewable energy sources in the energy sector. Today, it is observed that countries take initiatives for a sustainable environment, economy, and social life against the threat of global warming and climate change caused by the carbon emissions and the resulting greenhouse effect. For example, through the Paris Climate Agreement which entered into force on November 4, 2016, all the countries that are party to the agreement have made a commitment to reduce greenhouse gas emissions after 2020 on a global scale. The European Union aims to reduce its emissions by 55 percent by 2030 and to be carbon neutrality by 2050. The US has a goal to decarbonize its electricity generation by 2035. The US has announced a goal of achieving carbon neutrality in 2050, China in 2060, and Turkey in 2053. In 2015, all 193 UN member countries agreed on 17 global goals for Sustainable Development by

2030. One of these 17 global goals is accessible and clean energy. This goal is about increasing the share of renewable energy in global energy resources by 2030. Apart from all these global initiatives for sustainability, the use of energy as a weapon against the EU by Russia, which has rich fossil energy resources, as a result of the Russia-Ukraine war, reveals the necessity of reducing dependence on fossil resources and ensuring energy diversity by increasing investments in renewable energy. In the light of all this information, the study has aimed to analyze comparatively applications of renewable energy of selected developed and developing countries within the scope of sustainability. In the study, the energy policies followed by the selected countries has revealed. At the end of the study, suggestions for a sustainable future have been given.

Keywords: Sustainability, global climate change, renewable energy, fossil energy sources, energy policies.

ISBE 2023 Kapanış Konuşması

Değerli meslektaşlarım, araştırmacılar ve katılımcılar,

Bu sene dördüncüsünü gerçekleştirdiğimiz Uluslararası İşletme ve İktisat Sempozyumu'nun kapanış oturumunda hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sürdürülebilirlik gibi güncel ve hayati derecede önemi ifade eden bir tema ile ISBE2023'ü başarıyla tamamlamanın haklı gururunu yaşıyoruz.

Önceki yıllarda gerçekleştirdiğimiz sempozyumlarımızı kısaca hatırlatmak istiyorum. İlk ISBE'nin teması dijitalleşmeydi ve pandeminin patlak verdiği ilk dönemde online seçeneği ile yüksek katılımı gerçekleştirmiş olduk. İkinci ISBE'nin teması COVID-19 pandemisine odaklanmıştı. Çeşitli oturumlarda COVID-19 pandemisini çevreleyen zorluklar: salgına ekonomik, sosyal ve davranışsal tepkiler bilimsel bir ortamda tartışıldı. ISBE2020 İngiltere, Çin, İtalya, İspanya ve Makedonya'dan açılış konuşmacılarını ağırlayarak 15 oturum ve 47 bildiri ile tamamlandı. ISBE2021 eğitim alanı ile birleşerek iki günde 36 oturuma ve bir panele ev sahipliği yaptı. 65 farklı üniversiteden ve on farklı ülkeden yaklaşık 140 bildiri ile bilimsel açıdan oldukça zengin bir sempozyumdu. Üçüncü sempozyumda ise Siber Güvenlik temasını benimsedik. Siber tehditlerin yalnızca bireyler üzerinde değil, şirketler ve hükümetler üzerinde de yıkıcı bir etkiye sahip olabilmesi nedeniyle yine çarpıcı bir tema ile iki günde 5 farklı oturumda 14 farklı ve kaliteli çalışmanın sunumu dinledik. Mühendislik, hukuk alanlarından ve kamu kurumlarımızdan katılımcılar ile düzenlediğimiz panellerde multidisipliner bir ortamda tartışma ve daha çok öğrenme imkânımız oldu. Genç araştırmacıları destekleme prensibi ile Nottingham üniversitesinden Hafez hocamız nitelikli çalışmalar nasıl yapılır üzerine bir webinar ile katkı sağladı. Epey başarılı, disiplinlerarası ve güncel konularda nitelikli çalışmalar ile yol katederek bu sene dördüncü sempozyumumuzu düzenledik.

Sürdürülebilirlik temasıyla işletmelerin ne noktada olduğunu ve ne gibi sorumlulukları üstlenmeleri gerektiğini yapılan oturumlarda görmüş olduk. İşletme dünyasında sürdürülebilirlik, bir şirketin sadece belirli bir pazardaki faaliyetlerinden kaynaklanan olumsuz çevresel etkileri azaltma stratejisini ifade etmez bununla birlikte topluma karşı ciddi sorumlulukları

bulunmaktadır. Toplumu bir bütün olarak düşünmemiz gerekmektedir. Bir kuruluşun sürdürülebilirlik uygulamalarını genellikle çevresel, sosyal ve yönetim ölçütlerine göre analiz etmekteyiz. Öngörülemeyen bir dünyada iş yapmaktayız. İklim değişikliği, küresel ısınma, çevresel kirlilikler, azalan doğal kaynaklar, enerji ve gıda tedarikimize yönelik sürekli artan talepler, iş operasyonlarını ve tedarik zincirlerini beklenmedik şekillerde aksatmakta. Özel ve kamu kuruluşlarının işleyiş biçimlerini temelden yeniden düşünmeleri her zamankinden daha önemli bir boyuta ulaşmıştır. Başarılı bir sürdürülebilir işletmeye dönüşmek, gezegenimizi koruyan sorumlu uygulamalara dayanan yeni bir anlayışın benimsenmesini gerekli kılmış durumda. Sürdürülebilirlik bir iş zorunluluğudur ve her işletmenin stratejisinin ve operasyonlarının özü olmalıdır. Dünya sisteminde geri dönüşü olmayan değişikliklerle karşı karşıya olduğumuz için çevresel eşik değerlerin aşılması, küresel doğal sistemler ve toplumlarda domino etkisine ilişkin endişeleri artırmış durumda. İşletmeler, henüz yapmamışlarsa bile sürdürülebilirlik hedefleri belirleme konusunda hem baskı hem de fırsatlara sahip durumdadır. Bu sene bu konudaki tehditleri ve fırsatları tartışma imkânımız oldu. 5 Haziran Çevre Koruma gününde düzenlediğimiz sempozyumumuz ile farkındalık oluşturmayı amaçladık. İki günde toplamda 5 oturumda 17 bilimsel çalışma ile bu seneyi tamamladık. Bu sene yurtdışından davet ettiğimiz katılımcılar programları uymaması nedeni ile katılım sağlayamadı ve bizlere özür dileklerini ilettiler. Ancak öyle nitelikli çalışmalar vardı ki bizlere yurtdışındaki hocaların katılımının eksikliğini hissettirmediler. Belgin hocamızın oturum başkanlığındaki açılış oturumumuzda kurumsal sosyal sorumluluk ve psikolojik sahiplenme arasındaki ilişkiye yönelik çalışmada, havacılık sektöründe uçak bakım personelinin maruz kaldığı tekno stress, öğrenen örgüt ve sürdürülebilirlik kavramı ile olan ilişkiyi konu edinen çalışmada, vizyoner liderlerin örgüt amaçlarına ulaşılmasında ve sürdürülebilirlikteki rolünün ele alındığı çalışmada yönetim boyutuyla aslında ne kadar etkili bir şekilde işletmelerimizde, kurumlarımızda sürdürülebilirliğin yer aldığını öğrendik. Tuba Hocamızın oturum başkanlığını yaptığı oturumda işletmelerin sürdürülebilirlik politikaları ve uygulamalarının toplumsal pazarlama perspektifinden değerlendirilmesi için sürdürülebilirlik raporları ve pazarlama arasında kurduğu ilişkiyi ele alan çalışma, müşterilerin kurumsal sorumluluk algısı ile müşteri sadakati arasındaki ilişkinin tespit edildiği çarpıcı çalışma, bizim işletmelerimiz gerçekten sürdürülebilirlik felsefesini benimsemiş durumda mı yaptıkları pazarlama faaliyetleri yeşil pazarlama mı yeşil aklamaya mı sorusuna yanıt arayan çalışma pazarlama alanında da sürdürülebilirliğin ne kadar etkin tartışıldığını göstermekte. Figen hocamızın oturum başkanlığını yaptığı oturumda sürdürülebilirlik ve entegre raporları reel sektör işletmeleri üzerinden ortaya koyuldu, işletmelerin ESG skorlarına nelerin etki edebileceği

sorusuna yanıt arandı. Aslında kurumsal sürdürülebilirliğin çıktısının raporlar ve skorlar olduğu düşünülürken kıymetli çalışmalarıdır. Oturum başkanlığını yaptığım oturumda lisans programlarındaki fırsat eşitliği özellikle asrın felaketi olarak yaşadığımız deprem sürecinde eğitim ile ilgili modelleme ve sürdürülebilirlik ilişkisinin olduğu çalışma, karbon emisyonları ile tahminleme ve makine öğrenmesi konusu gibi yine çarpıcı sonuçları olan disiplinlerarası bir çalışma, lojistik sektöründe karayolu taşımacılığı ve sürdürülebilirliğin çok yönlü ilişkisinin vurgulayan çalışma sürdürülebilirliğin farklı alanlardaki etkilerinin ve sonuçlarının paylaşılması açısından önemliydi. Ayşe hocamızın oturum başkanlığını yaptığı bugünkü oturumumuz da oldukça ilgi çekiciydi. Çalışmalarda yenilenebilir enerji konusu ele alınmıştı, edebiyat ve sürdürülebilirlik arasındaki ilişkiyi ele çalışma oldukça ilginçti. Biz ilk yıldan itibaren her zaman kaliteyi önemsedik. Bu seneki çalışmalarda da görüyoruz ki her sene amacımıza bir adım daha yaklaşıyoruz ve genç araştırmacılarımızı destekleyerek de yaklaştırmaya devam edeceğiz.

Değerli zamanlarını bizimle paylaşan katılımcılarımıza bir kez daha teşekkür etmek istiyorum. Hepinizi sanal toplantılarda ağırlamaktan mutluluk duyduk.

Konuşmamı bitirmeden önce sempozyum düzenleme kuruluna ve sponsorlara özel teşekkürlerimi sunmak istiyorum ekonomik olarak rahat olmayan bir ortamda bilimsel faaliyetleri desteklediler. Bilime desteğiniz derinden takdir edilmektedir.

Bu online oturuma katıldığınız için hepinize teşekkür ederim.

Hepinize bir kez daha selam ve saygılarımı sunuyorum.

6 Haziran 2023

Prof. Dr. Aydın Karapınar

Sempozyum Onursal Başkanı

κίταβενί

Merkez/Mağaza

53. Sokak No: 29

Bahçelievler / ANKARA

Tel : (0 312) 223 77 73 - 223 77 17

Info@gazikitabevi.com.tr • www.gazikitabevi.com.tr

Gazi Kitabevi
Sosyal Bilimler Serisi

e - ISBN: 978-625-365-494-8

9 786253 654948